ଫେନ୍ନର (ଇଣ୍ଡିଆ) ଲିମିଟେଡ଼

ବନାମ

ପଞ୍ଜାବ ଏବଂ ସିନ୍ଧ ବ୍ୟାଙ୍କ

ଜୁଲାଇ 7, 1997

[କେ. ରାମାସ୍ୱାମୀ ଏବଂ ଡି.ପି. ୱାଧୱା, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିଦ୍ୱୟ]

ବ୍ୟାଙ୍କ ପ୍ରତିଭୂତି – ଆହ୍ୱାନ କରିବା – ଦର୍ଶାଯାଇଛି, କେବଳ ମକଦ୍ଦମା ତାରିଖ ଠାରୁ ସୁଧ ସହିତ ଅଗ୍ରୀମ ରାଶି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବ୍ୟାଙ୍କ ପ୍ରତିଭୂତି ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ କରିବାକୁ ହକଦାର ଅଟନ୍ତି ।

ଦେୱାନୀ କାର୍ଯ୍ୟବିଧି ସଂହିତା, 1908:

ଧାରା 11 – ପୂର୍ବ ନ୍ୟାୟ – ଅଣ-ସଂଯୋଜକଙ୍କ ପ୍ରସଙ୍ଗକୁ ଏକ ପ୍ରାଥମିକ ପ୍ରସଙ୍ଗ ଭାବରେ ବିଚାର କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଅସ୍ୱୀକାର କରାଯାଇଥିଲା – ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିଶ୍ଚିତ କରାଯାଇଥିଲା – ଦର୍ଶାଯାଇଛି: ପୂର୍ବ ନ୍ୟାୟର ନୀତି ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ଅଟେ ।

ଦେୱାନୀ ଅପିଲ ଅଧିକାରିତା : ଦେୱାନୀ ଅପିଲ ସଂଖ୍ୟା 4613/1997

ଏ.ଏସ୍. ସଂଖ୍ୟା 94/1996 ରେ କେରଳ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର 14.11.96 ତାରିଖର ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶରୁ ।

ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ଏଚ୍.ଏନ୍. ସାଲଭେ ଏବଂ ଏ.ଭି. ରଙ୍ଗମ୍ ।

ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ପାଇଁ ଟି.ଏଲ୍.ଭି. ଆୟାର ଏବଂ ଏମ୍. ପି. ବିନୋଦ ।

ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ନିମ୍ନଲିଖିତ ଆଦେଶ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା:

ଅନୁମତି ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା । ଆମେ ଉଭୟ ପକ୍ଷର ଅଧିବକ୍ତାଙ୍କୁ ଶୁଣିଛୁ ।

ଏହି ଅପିଲ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଅନୁମତି ଦ୍ୱାରା କେରଳ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଏ.ଏସ୍. ସଂଖ୍ୟା 394/1996 ରେ ନଭେମ୍ବର 14,1996 ରେ କରାଯାଇଥିବା ରାୟରୁ ଉତ୍ପନ୍ନ ହୋଇଛି ।

ସ୍ୱୀକାର କରାଯାଇଥିବା ତଥ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ହେଉଛି ଯେ, ଅପିଲକାରୀ, ମେସର୍ସ ଫେନ୍ନର (ଇଣ୍ଡିଆ) ଲିମିଟେଡ଼, 3 ମଦୁରାଇ ମେଲାକ୍କଲ ରାସ୍ତା, ମଦୁରାଇ ଏବଂ ମେସର୍ସ ବିଜୟ ଏକ୍ସପୋର୍ଟସ୍, 23/393, ପାନାମପଲ୍ଲୀ ନଗର, କୋଚି ମଧ୍ୟରେ ଚୁକ୍ତିବଦ୍ଧ ହୋଇଥିବା ଏପ୍ରିଲ 23,1991 ତାରିଖର ରାଜିନାମା ଅନୁଯାୟୀ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ବିରୋଧରେ ବ୍ୟାଙ୍କ ପ୍ରତିଭୂତି ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ କରିବାକୁ ଏକ ମକଦ୍ଦମା ଦାୟର କରିଥିଲେ, ଯାହା ଅଧୀନରେ ଅପିଲକାରୀ ରାଜି ହୋଇଥିଲେ: "କଞ୍ଚା ବାଦାମ କ୍ରୟ ଏବଂ ରପ୍ତାନି ପାଇଁ ପ୍ରକ୍ରିୟାକରଣ ପାଇଁ ପ୍ରକ୍ରିୟାକାରୀ ଆର୍ଥିକ ସହାୟତା ଆବଶ୍ୟକ କରନ୍ତି ଏବଂ ରପ୍ତାନିକାରୀ

ଅଗ୍ରୀମ କ୍ରୟ ଭାବରେ ବ୍ୟାଙ୍କ ପ୍ରତିଭୂତି ଦ୍ୱାରା ସୁରକ୍ଷିତ କରିବାକୁ 30,00,000/- ଟଙ୍କା (କେବଳ ତିରିଶ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା) ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଗ୍ରୀମ ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ରାଜି ହୋଇଛନ୍ତି।" ପ୍ରତିଭୂତିଦାତା ମେସର୍ସ ଫେନ୍ନର (ଇଣ୍ଡିଆ) ଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ଉତ୍ତରଦାତା ପଞ୍ଜାବ ଏବଂ ସିନ୍ଧ ବ୍ୟାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏପ୍ରିଲ 24,1991 ରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇଥିବା ବ୍ୟାଙ୍କ ପ୍ରତିଭୂତି, କ୍ରେତା, ଚୁକ୍ତିନାମା କରିଥିଲେ ଯେ, କ୍ରେତା ଅଗ୍ରୀମ ରାଶି ପରିଶୋଧ କରିବ ଏବଂ ବ୍ୟତିକ୍ରମ କ୍ଷେତ୍ରରେ, ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ଖଣ୍ଡ ଆହ୍ୱାନ କରିବା ବ୍ୟତୀତ, ବ୍ୟାଙ୍କ ଏହାର ପୁନରୁଦ୍ଧାର ପାଇଁ ବ୍ୟାଙ୍କ ପ୍ରତିଭୂତିକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବାକୁ ହକଦାର ହେବ । ଏଥିରେ ବିବାଦୀୟ ନୁହେଁ ଯେ, କ୍ରେତା ଉପରୋକ୍ତ ରାଜିନାମା ଅନୁଯାୟୀ 20,00,000/- ଟଙ୍କା (କେବଳ କୋଡ଼ିଏ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା) ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଗ୍ରୀମ ରାଶି ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ଯେହେତୁ ମେସର୍ସ ବିଜୟ ଏକ୍ସପୋର୍ଟସ୍, କୋଚି ଏହାର ଅର୍ଥ ପ୍ରଦାନରେ ଭଙ୍ଗ କରିଛି, ଅପିଲକାରୀ ମକଦ୍ଦମାରେ ଉଲ୍ଲିଖିତ ସମସ୍ତ ଦଫା ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଥିବା 39,28,408/- ଟଙ୍କା ରାଶି ଉତ୍ତରଦାତା-ବ୍ୟାଙ୍କ ବିରୋଧରେ ବ୍ୟାଙ୍କ ପ୍ରତିଭୂତି ଆହ୍ୱାନ କରିଛନ୍ତି । ବିଚାର କରୁଥିବା ନ୍ୟାୟଳୟ ଏହି ମକଦ୍ଦମାର ଡିକ୍ରି କରିଥିଲେ ଏବଂ ଅପିଲରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟଳୟ ଏହା ଦର୍ଶାଇ ଓଲଟାଇ ଦେଇଥିଲେ ଯେ, ଯେହେତୁ କାଜୁ ବାଦାମ ପ୍ରକ୍ରିୟାକରଣର ଉପଯୋଗ ପାଇଁ ଅପିଲକାରୀ ରାଜି ହୋଇଥିବା 30,00,000/- ଟଙ୍କା ଅଗ୍ରୀମ ଦେବାରେ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲେ, ଏହା ବ୍ୟାଙ୍କ ପ୍ରତିଭୂତି ଆହ୍ୱାନ କରିବାକୁ ହକଦାର ଥିଲା ।

ତେଣୁ, ପ୍ରଶ୍ନ ହେଉଛି: ଅପିଲକାରୀ ମେସର୍ସ ବିଜୟ ଏକ୍ସପୋର୍ଟସ୍ ଦ୍ୱାରା କ୍ଷତିପୂରଣ ଦେବାକୁ ରାଜି ହୋଇଥିବା ରାଶି ପାଇଁ ବ୍ୟାଙ୍କ ପ୍ରତିଭୂତି ଆହ୍ୱାନ କରିବାକୁ ହକଦାର କି । ବ୍ୟାଙ୍କ ପ୍ରତିଭୂତି ନିମ୍ନମତେ ପଢାଯାଏ:

> "ଏବଂ ଯେତେବେଳେ କି ଉପରୋକ୍ତ ଚୁକ୍ତିର ନିବନ୍ଧନ ଓ ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଅନୁଯାୟୀ ଏହା ସହମତି ପ୍ରକାଶ ପାଇଛି ଯେ, କ୍ରେତା କ୍ରେତାଙ୍କ ପାଇଁ ଗ୍ରହଣୀୟ ବ୍ୟାଙ୍କରୁ ପ୍ରତିଭୂତି ପ୍ରଦାନ କରିବା ଉପରେ ଉକ୍ତ ଚୁକ୍ତିନାମା ଅନୁଯାୟୀ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଉଥିବା କାଜୁ ବାଦାମ ସଂଗ୍ରହ/ପ୍ରକ୍ରିୟାକରଣ ପାଇଁ ଏହାକୁ ବ୍ୟବହାର କରିବା ପାଇଁ ବିକ୍ରେତାଙ୍କୁ 30,00,000/- (କେବଳ ତିରିଶ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା) ଟଙ୍କାର ଅଗ୍ରୀମ ପ୍ରଦାନ କରିବେ ।
>
> ଏବଂ ଯେତେବେଳେ କି, ପୂର୍ବୋକ୍ତ ଚୁକ୍ତିର ନିବନ୍ଧନ ଓ ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରତିଭୂତିଦାତା ବିକ୍ରେତାଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ଅଗ୍ରୀମ ପରିଶୋଧର ପରିମାଣ ପାଇଁ ପ୍ରତିଭୂତି ଦେବାକୁ ରାଜି ହୋଇଛନ୍ତି, ବର୍ତ୍ତମାନ ଏହି ଦଲିଲ ସାକ୍ଷ୍ୟ ଦିଏ ଯେ, ଉପରୋକ୍ତ ଚୁକ୍ତିର ନିବନ୍ଧନ ଓ ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଅନୁସରଣ କରି ଏବଂ କ୍ରେତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବିକ୍ରେତାଙ୍କୁ ଅଗ୍ରୀମ ପରିଶୋଧ ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ରାଜି ହେବାକୁ ବିଚାର କରି, ପ୍ରତିଭୂତିଦାତା ଏତଦ୍ୱାରା କୌଣସି କ୍ଷତି କିମ୍ବା ହାନି ଯାହା ଚୁକ୍ତିର ନିବନ୍ଧନ ଓ ସର୍ତ୍ତାବଳୀର କୌଣସିଟିର ଅପୂରଣ କାରଣରୁ କ୍ରେତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କ୍ଷତିଗ୍ରସ୍ତ ହେବାକୁ ପଡ଼ିପାରେ ତା ବିରୁଦ୍ଧରେ ଉକ୍ତ ମୋଟ 30,00,000/- (କେବଳ ତିରିଶ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା) ଟଙ୍କାରୁ ଅଧିକ ହୋଇନଥିବା ପରିମାଣରୁ କ୍ରେତାଙ୍କ କ୍ଷତିପୂର୍ତ୍ତି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ କ୍ରେତାଙ୍କୁ କ୍ଷତିପୂରଣ ଦେବା ପାଇଁ ରାଜି ହୁଅନ୍ତି ଏବଂ ଅଙ୍ଗୀକାର କରନ୍ତି, ବିନା କୌଣସି ଆପତ୍ତି କିମ୍ବା ବିଳମ୍ବରେ କୌଣସି ରାଶି ବିନା ସର୍ତ୍ତରେ ଅପରିବର୍ତ୍ତନୀୟ ଭାବରେ କ୍ରେତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କ୍ଷତିଗ୍ରସ୍ତ ହୋଇଥିବା କ୍ଷତି ଏବଂ ହାନି କାରଣରୁ କ୍ରେତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିଶ୍ଚିତ କରାଯାଇଥିବା ଭଳି 30,00,000/- (କେବଳ ତିରିଶ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା) ଟଙ୍କା ରାଶିରୁ ଅଧିକ ହୋଇନଥିବା ପରିମାଣ କ୍ରେତାଙ୍କୁ ଦାବିର ପରିଶୋଧ କରିବାକୁ ବିକ୍ରେତା ଏବଂ ପ୍ରତିଭୂତିଦାତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏତଦ୍ୱାରା ଏହା ଅଙ୍ଗୀକାର କରାଯାଇଛି, ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଛି ଯେ, ଯେତେବେଳେ ବିକ୍ରେତାଙ୍କ ହିସାବ ଖାତାକୁ ଅଗ୍ରୀମ ପରିଶୋଧ କରାଯାଇଛି ପ୍ରତିଭୂତି ବଳବତ୍ତର ରହିଛି ଏବଂ ପ୍ରତିଭୂତିଦାତା କ୍ରେତାଙ୍କ ସହିତ ନିମ୍ନୋକ୍ତ ଭାବରେ ଚୁକ୍ତିନାମାରେ ଅଛନ୍ତି । "

ଏହାର ଏକ ପଠନ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ଏହା ଦର୍ଶାଇବ ଯେ, ଅପିଲକାରୀ ଠାରେ ସୂଚିତ ହୋଇଥିବା କ୍ରେତା ଏବଂ ରପ୍ତାନିକାରୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଚୁକ୍ତିନାମା ଅନୁଯାୟୀ ବ୍ୟାଙ୍କ ପ୍ରତିଭୂତି ପ୍ରଦାନ କରିବା ଉପରେ ଉକ୍ତ ରାଜିନାମା ଅନୁଯାୟୀ ସେଗୁଡ଼ିକୁ ଯୋଗାଇବା ପାଇଁ କାଜୁ ବାଦାମ ସଂଗ୍ରହ ପାଇଁ ଏହାକୁ ଉପଯୋଗ କରିବା ପାଇଁ ବିକ୍ରେତା, ମେସର୍ସ ବିଜୟ ଏକ୍ସପୋର୍ଟସଙ୍କୁ 30,00,000/- (କେବଳ ତିରିଶ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା) ରାଶିର ଟଙ୍କା ଅଗ୍ରୀମ ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ରାଜି ହୋଇଥିଲେ । ଅନ୍ୟ ଅର୍ଥରେ, ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦିଆଯାଇଥିବା ଅଙ୍ଗୀକାର କ୍ରେତାଙ୍କୁ 30,00,000/- ଟଙ୍କା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଗ୍ରୀମ ରାଶି ପ୍ରଦାନ କରିବା ଥିଲା ଏବଂ ବିକ୍ରେତା କିମ୍ବା କ୍ରେତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏହାର ପରିଶୋଧ ଭଙ୍ଗ ରାଜିନାମା ଅନୁଯାୟୀ ଅପିଲକାରୀ, ଯଥାସ୍ଥିତି ବ୍ୟାଙ୍କ ପ୍ରତିଭୂତି ଆହ୍ୱାନ କରିବାକୁ ହକଦାର ଅଟନ୍ତି । ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ପାଇଁ ବିଜ୍ଞ ବରିଷ୍ଠ ଅଧିବକ୍ତା ଶ୍ରୀ ବିଶ୍ୱନାଥ ଆୟାର ଯୁକ୍ତି ବାଢ଼ିଛନ୍ତି ଯେ, ଯେହେତୁ ଅପିଲକାରୀ ସେହି ପରିମାଣ ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ରାଜି ହୋଇ 30,00,000/- ଟଙ୍କା ଅଗ୍ରୀମ ପ୍ରଦାନ କରିନଥିଲେ, ଅପିଲକାରୀ ବ୍ୟାଙ୍କ ପ୍ରତିଭୂତି ଆହ୍ୱାନ କରିବାକୁ ହକଦାର ନୁହଁନ୍ତି । ଆମେ ଯୁକ୍ତିରେ କୌଣସି ଦୃଢତା ପାଇନାହୁଁ । "ତିରିଶ ଲକ୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ" ଅଭିବ୍ୟକ୍ତିକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି, ଯେକୌଣସି ପରିମାଣର ଅଗ୍ରୀମ ଅର୍ଥ ଏବଂ ଯଦି ଏହା ପରିଶୋଧ କରାଯାଇନଥାଏ, ଏହାର ଭଙ୍ଗ କରିବା ପରେ, ଅପିଲକାରୀ ଅଗ୍ରୀମ ଅର୍ଥର ପରିମାଣ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବ୍ୟାଙ୍କ ପ୍ରତିଭୂତି ସୁବିଧା ପାଇବାକୁ ଏବଂ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ କରିବାକୁ ହକଦାର ଅଟନ୍ତି । ଏହା ଦ୍ୱାରା, ସ୍ୱୀକାରଯୋଗ୍ୟ ଭାବରେ, 20,00,000/- (କେବଳ କୋଡ଼ିଏ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା) ଟଙ୍କା ଅଗ୍ରୀମ ରାଶି ଦିଆଯାଇଥିଲା । ଅପିଲକାରୀ ମକଦ୍ଦମା ତାରିଖ ଠାରୁ ସୁଧ ସହିତ ବ୍ୟାଙ୍କ ପ୍ରତିଭୂତି ଆହ୍ୱାନ କରି ଏହାକୁ ପୁନରୁଦ୍ଧାର କରିବାକୁ ହକଦାର ଅଟନ୍ତି । ଶ୍ରୀ ବିଶ୍ୱନାଥ ଆୟାର ଆହୁରି ଯୁକ୍ତି କରିଛନ୍ତି ଯେ, ବିକ୍ରେତାଙ୍କୁ ଏହି ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ କରାଯାଇ ନଥିଲା ଏବଂ ତେଣୁ, ସେ ଜଣେ ଆବଶ୍ୟକ ଏବଂ ଉପଯୁକ୍ତ ପକ୍ଷ ହୋଇଥିବାରୁ ବିକ୍ରେତାଙ୍କ ଅଣ-ସଂଯୋଜକଙ୍କ ପାଇଁ ଏହି ମକଦ୍ଦମା ଅସନ୍ତୋଷଜନକ ଅଟେ । ଆମେ ଯୁକ୍ତିରେ କୌଣସି ଦୃଢତା ପାଇନାହୁଁ । ସ୍ୱୀକାରଯୋଗ୍ୟ ଭାବରେ, ଅଣ-ସଂଯୋଜକ ପ୍ରସଙ୍ଗକୁ ପ୍ରାଥମିକ ପ୍ରସଙ୍ଗ ଭାବେ ବିଚାର କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଏହାକୁ ଅସ୍ୱୀକାର କରାଯାଇଥିଲା । ପୁନରୀକ୍ଷଣ ଉପରେ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହାକୁ ନିଶ୍ଚିତ କରିଛନ୍ତି । ପୂର୍ବ ନ୍ୟାୟର ନୀତିକୁ ଅବଧାରଣ କରି ସିପିସିର ଧାରା 11 ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ପଥରେ ବାଧକ ରୁହେ । .

ତଦନୁସାରେ ଅପିଲକୁ ମଞ୍ଜୁର କରାଯାଇଛି । କୌଣସି ଖର୍ଚ୍ଚ ନାହିଁ ।

ଜି.ଏନ୍.   ଅପିଲକୁ ମଞ୍ଜୁର କରାଯାଇଛି ।

ଅସ୍ୱୀକରଣ

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟାବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଓ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

ଅନୁବାଦିକା : - ରଶ୍ମିତା ସାହୁ,

ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ